

PAWEŁ SOBCZYK

**PROBLEM KOGNICJI TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO W
ZAKRESIE BADANIA ZGODNOŚCI USTAWY O ZMIANIE
KONSTYTUCJI Z KONSTYTUCJĄ RP**

Streszczenie

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 roku jako „zbiór praw podstawowych” zawiera podstawowe zasady dotyczące aksjologii prawa oraz prawa kardynalne stanowiące fundament politycznego, społecznego i gospodarczego ładu. Konstytucja jest aktem nadrzędnym w hierarchii źródeł prawa stanowionego, co oznacza, że organy tworzące prawo powinny w swojej działalności konkretyzować postanowienia Konstytucji RP oraz nie ustanawiać norm sprzecznych z normami zawartymi w ustawie zasadniczej. Stwierdzenie, które pojawia się w preambule do Konstytucji RP, iż jest ona „zbiorem praw podstawowych” nie oznacza jednak, iż jest aktem niezmiennym, skoro ustrojodawca w art. 235 przewidział procedurę uchwalenia ustawy o zmianie Konstytucji. Pojęcie zmiany Ustawy zasadniczej rodzi jednak wiele teoretycznych i praktycznych problemów, które dotyczą między innymi pojęcia „ustawa o zmianie Konstytucji”, trybu uchwalenia ustawy o zmianie Konstytucji, zakresu zmian ustawy zasadniczej oraz kognicji Trybunału Konstytucyjnego w zakresie badania zgodności ustawy o zmianie Konstytucji z Konstytucją RP.

Z obowiązujących przepisów – zwłaszcza Konstytucji z 2 kwietnia 1997 roku oraz ustawy z 1 sierpnia 1997 roku o Trybunale Konstytucyjnym – wynika, iż Trybunał Konstytucyjny nie ma prawa oceniać zgodność ustawy o zmianie Konstytucji z Konstytucją pod względem materialnym (merytorycznym). Obowiązujące przepisy dopuszczają tylko i wyłącznie kontrolę przez Trybunał Konstytucyjny prawidłowości uchwalenia ustawy o zmianie Konstytucji (kontrola kompetencyjna i proceduralna).

**THE PROBLEM OF THE COGNIZANCE OF THE CONSTITUTIONAL
TRIBUNAL AND THE VERIFICATION OF CONFORMITY OF THE ACT
AMENDING THE CONSTITUTION WITH THE CONSTITUTION OF THE
REPUBLIC OF POLAND**

Summary

The Constitution of the Republic of Poland of 2 April 1997 as a collection of basic laws contains the fundamental principles of the axiology of law and cardinal rights underlying the political, social and economic order. The constitution is a supreme law in the hierarchy of the sources of positive law; what follows, the legislators, when drawing up new laws, are obliged to rely upon the constitution and propose no laws contradictory to the constitutional standards. The sentence in the preamble of the Constitution of the Republic of Poland saying that it is “the basic law” does not rule out any amendments, since Article 235 provides for the amendment procedure under an act amending the constitution. Nevertheless, the idea of modification of the supreme law raises many theoretical and practical issues concerning, for example, “the act amending the constitution”, the procedure of passing such an act, the scope of amendment and the cognizance of the Constitutional Tribunal with regard to the corroboration of conformity of this act with the constitution itself.

According to the binding regulations – in particular the Polish Constitution of 2 April 1997 and the Constitutional Tribunal Act of 1 August 1997, the tribunal is not entitled to assess the conformity of an act amending the constitution with the constitution in its material part (content-related). Current regulations provide only and exclusively for the tribunal's supervision over the process of passing such an act (competence and procedure).

ПРОБЛЕМА КОГНИЦИИ КОНСТИТУЦИОННОГО ТРИБУНАЛА ПО ВОПРОСАМ СООТВЕТСТВИЯ ЗАКОНА О ИЗМЕНЕНИИ КОНСТИТУЦИИ С КОНСТИТУЦИЕЙ РЕСПУБЛИКИ ПОЛЬША

Резюме

Конституция Республики Польша от 2 апреля 1997 года как «свод основных законов» содержит основные принципы, касающиеся аксиологии права, и кардинальные права, выражающие фундамент политического, общественного и экономического согласия. Конституция является главенствующим актом в иерархии источников права, поэтому законодательные органы должны в своей деятельности конкретизировать постановления Конституции Республики Польша и остерегаться установления правовых норм, противоречащих нормам основного закона. Утверждение, находящееся в преамбуле Конституции Республики Польша, о том, что она является «сводом основных законов», не означает однако её неизменности, поскольку законодатель в 235 статье предусмотрел процедуру принятия закона о изменении Конституции. Понятие изменения Основного Закона порождает много теоретических и практических проблем, которые касаются также «закона о изменении Конституции», порядка принятия закона о изменении Конституции, границ изменения Основного Закона и когнции Конституционного Трибунала при исследовании соответствия закона о изменении Конституции с Конституцией Республики Польша.

Из обязывающих правовых норм – особенно Конституции от 2 апреля 1997 года и закона от 1 августа 1997 года о Конституционном Трибунале – следует, что Конституционный Трибунал по сущности не имеет права оценивать соответствие закона о изменении Конституции с Конституцией. Обязывающие правовые нормы исключительно позволяют Конституционному Трибуналу контролировать только закономерность принятия закона о изменении Конституции (контроль над компетентностью и процедурой).